

Elektronische nieuwsbrief VVIA FLASH, 29.04.2008

- **1 mei: Belforten van de Arbeid**
- **2 en 3 mei: stoomfestival in Maldegem**
- **10 mei: wandeling: In de voetsporen van de Mariekerkse haringrokers**
- **Opnieuw een VVIA fietstocht in de Ruhr**
- **Topstukkendecreet : bedrijfsarchieven / nog steeds Carels dieselmotor gezocht...**
- **zoekertjes**
- **lidgeld**

Het recente VVIA-nieuws vindt U ook op de toegangspagina van onze website www.vvia.be

Wij nodigen U uit om deze nieuwsbrief verder te zenden aan vrienden en kennissen die ook geïnteresseerd zijn in de studie en het behoud van industrieel en technisch erfgoed

BELFORTEN VAN DE ARBEID

De campagne (zie vorige nieuwsbrieven en onze website www.vvia.be) blijkt een schot in de roos.

Op **1 mei e.k.** zullen in Vlaanderen - als een eerste test - activiteiten georganiseerd worden die kleine en grote fabrieksschouwen in de aandacht plaatsen in *Alveringem, Gent, Gentbrugge, Hasselt, Izegem, Kuurne en Zwevegem*. Waar in Frankrijk het accent vooral ligt op feestvieren rond de schouwen en op artistieke creaties, werd in Vlaanderen voor deze eerste editie vooral geopteerd om informatief en sensibiliserend te werken rond deze merktekens in het landschap. Zo vindt in Zwevegem een infobeurs plaats, en in Kuurne wordt een petitie-actie gehouden om een antieke stoommachine terug aan een vergunning te helpen om af en toe op stoom te mogen draaien. In Gent zijn er geleide bezoeken aan de oude stoomcentrale van de universiteit, in Gentbrugge krijgt men uitleg over de recente restauratie van een schouw. In Izegem en Alveringen zijn er schouwen-wandelingen, en in Hasselt worden literatuur en erfgoed gecombineerd.

Meer informatie en het Franse en het Vlaamse programma vindt men op onze website <http://www.vvia.be> - vervolgens doorklikken naar de inhoudspagina van de actie en van daaruit naar het desbetreffende hoofdstuk.

1 mei 2008 is de start van een campagne voor behoud en restauratie van fabrieksschouwen in Vlaanderen - een actie die zal uitlopen op een grotere manifestatie op **1 mei 2009** waarbij naast Vlaanderen en Noord-Frankrijk nog andere Europese regio's zullen meedoen.

Wie aan deze campagne wil meewerken kan steeds contact opnemen met de **Vlaamse Vereniging voor Industriële Archeologie vzw** via e-mail aan belforten@vvia.be

Help ons om deze startdag tot een succes te maken.
U kunt dit doen door

- deze Flash-nieuwsbrief door te zenden aan al Uw contacten

- op 1 mei een handje toe te steken op de plaatsen waar een activiteit doorgaat, of door er met familie, vrienden en kennissen naartoe te trekken

Stoomfestival Maldegem: 3 en 4 mei: Dieseltrein van EXPO 58 in de kijker en stoomritten tussen Maldegem en Eeklo

Op zaterdag 3 mei en zondag 4 mei 2008 kan men vanuit de stations van Eeklo en Maldegem opnieuw een reis maken met de stoomtrein! De vzw Stoomcentrum Maldegem organiseert dan immers haar jaarlijks Stoomfestival.

Hoofdattractie dit jaar is de gastverschijning van de 64.169 van vereniging TSP: vele locs van dit Pruisische type P8 werden na de Eerste Wereldoorlog als herstelbetaling aan ons land afgestaan in het kader van het Verdrag van Versailles.

De CFV3V uit Mariembourg vaardigt eveneens een stoomlocomotief af: De SA 03 alias NMVB 2002 is een (zware) tramloc van de buurtspoorwegen, een type dat veel in het Antwerpse rondtoerde en de Maldegemse tramperiode een beetje zal doen herleven... Het Stoomcentrum zelf laat loc Tkh 5387 "General Maczek", net uit revisie, schitteren aan de zijde van de bezoekende locs.

Als assistent komt een zware dieselloc, de 202.020, bijgenaamd 'Bolle Neus' de gelederen versterken. Deze dieseltrein is een voormalig tentoonstellingsobject van EXPO 58!

Op het smalspoorlijntje (spoor van 60cm breed) komen voor de gelegenheid ook stoomlocs in bedrijf. Uit Groot-Brittannië komt "Peter Pan" uit 1926.

Voor info allerhande, bel naar (050)71.68.52, kijk op de website www.stoomcentrum.be, of mail: info@stoomcentrum.be

Zaterdag 10 mei 2008 – wandeling: In de voetsporen van de Mariekerkse haringrokers (Mariekerke-Bornem)

Georganiseerd door de Koninklijke Vereniging voor Natuur en Stedschoon, wandeling onder leiding van VVIA-lid Yvan Verbraeck

Haringrokerijen vnl. de schouwen zijn overblijvende relictten van wat ooit een heel bedrijvige nijverheidstak in het vissersleven van het Scheldedorp Mariekerke was. Zienderogend verdwijnt deze geschiedenis visueel uit het dorpsbeeld. Nu nog niet alles tegen de vlakte gegaan is, maken we een industrieel archeologische wandeling in Mariekerke. 10 mei is trouwens ook een hoogtepunt in het bestaan van Mariakerke, want net op die dag vinden de Palingfeesten plaats. Palingen roken was trouwens de andere bloeiende visverwerkende nijverheid waarvan de nog actieve palinghandelaars in het dorp hiervan getuigen. Naast deelname aan deze bijzonder interessante wandeling, zijn de Palingfeesten een ander argument om op zaterdag 10 mei naar Mariekerke af te zakken.

Afspraak aan het huisje van de veerman (naast de caféboot de Meivis, rechtover de kerk van Mariekerke-Bornem) om 14u.

Einde voorzien omstreeks 17u.

Deelnameprijs: 2 euro voor kvns-leden; 5 euro voor niet-leden.

Inschrijving (uiterlijk maandag 5 mei) via secretariaat: Vereniging voor Natuur en Stedenschoon vzw, Carnotstraat 47 bus 3 – 2060 Antwerpen tel. 03/232.35.31; fax. 03/226.71.87

Fietstocht Ruhr

Van maandag 25 augustus tot vrijdag 29 augustus nemen Erik Clauw en Bert Aerts de VVIA-leden opnieuw mee op een fietsvakantie in het Ruhr-gebied.

Het (voorlopig) programma is als volgt:

Dag 1: vertrek, aankomst Jeugdherberg Landschapspark Duisburg - bezoek aan het LSP Duisburg en/of fietstochtje naar Duisburg.

Dag 2: Fietstocht richting oost: Tetraeder - Bergwerk Prosper II - evt. Zollverein XXII

Dag 3: thema Cokes & Staal - Krupp en bezoek aan Duisburg

Dag 4: Oberhausen - Gasometer - Rheinisches Industriemuseum - Müllheim

Dag 5 - met de wagen enkele interessante sites bezoeken zoals Villa Hügel - Zollverein XXII, ... Terugkeer

De tochten zijn zo gekozen dat ook de minder ervaren fietser mee kan. Overnachten doen we in de jeugdherberg van het Landschapspark Duisburg. De prijs zal ongeveer 150 à 200 euro bedragen. Het aantal deelnemers is beperkt, dus wie mee wil, schrijft zich best zo vlug mogelijk in. Stuur een e-mail naar vvia@vvia.be en u ontvangt verdere details per e-mail. Meer info ook op onze website www.vvia.be

Topstukkendecreet

Archieven

Zopas kreeg de Vlaamse Vereniging voor Bibliotheek-, Archief- en Documentatiewezen (VVBAD) van de Vlaamse overheid opnieuw een opdracht toegewezen om een lijst op te stellen van archivalisch en documentair erfgoed dat in aanmerking komt voor bescherming zoals voorzien in het Topstukkendecreet (decreet houdende bescherming van het roerend cultureel erfgoed van uitzonderlijk belang van 24 januari 2003)

Het gaat om een vervolg op een project dat de vereniging in 2004 uitvoerde. Gezien de korte beschikbare tijd - op die drie maanden tijd moest de lijst klaar zijn - beperkte het onderzoek zich toen zeer bewust tot erfgoed dat zich in archieven, bibliotheken of documentatiecentra bevond.

Nu worden ook de bewaarplaatsen die vroeger niet in aanmerking kwamen gekeken, en wil men bijzonder aandacht besteden aan privé-archieven. Hiertoe behoren natuurlijk technische archieven en de archieven van allerhande bedrijven. Meer informatie op de website van VVBAD: <http://www.vvbad.be/node/3331>

Zoektocht naar oude Carels-dieselmotor voor het topstukkendecreet

En ondanks al het zoeken hebben we in Vlaanderen nog steeds geen oude Carels dieselmotor van vóór 1920 teruggevonden. Carels was het eerste bedrijf ter wereld dat een licentie kreeg van Rudolf Diesel, slechts enkele weken nadat deze zijn patent bekomen had (1892). De firma Carels was een Gents bedrijf met wereld-reputatie. Ongelooflijk maar waar, na alle zoektochten vonden we in Vlaanderen tot vandaag nog steeds géén oude Carels dieselmotor van de eerste generaties terug.

Misschien weet iemand toch nog ergens zo een tuig staan. Graag zo spoedig mogelijk een berichtje aan vvia@vvia.be

Zoekertjes

- **Leegstaande bedrijven:**

Christophe Van Couteren is laatstejaarsstudent fotografie aan de KdG-hogeschool te Linkeroever, Antwerpen. Naar aanleiding van zijn eindwerk is hij op zoek naar leegstaande bedrijven (industrie, militair, recreatie, ziekenhuis, ...) en daarbij horend ook ex-personeel. Het is dus de bedoeling om een portret te maken van een oud-werknemer, werkneemster (in originele werkkledij) binnen het verlaten bedrijf. Wie kan helpen neemt contact op met Christophe Van Couteren, cvcfotografie@hotmail.com

- **Droogasten:** VVIA-lid Carlo Jengember is op zoek naar een soort ultiem historisch overzichtswerk en naar gegevens over allerlei gebouwtjes waarin gewassen kunstmatig werden gedroogd zoals hopasten, hennepasten, tabak, chicorij, meekrap, enz. Wie kan helpen contacteert Carlo via: jengember@hotmail.com

LIDGELD

Enkele jaren geleden verspreidde monumentenzorg in Vlaanderen een affiche met de slogan "*molens malen niet van wind alleen*", om aan te duiden dat voor de instandhouding van ons erfgoed heelwat financiële middelen nodig zijn. Ook de VVIA kan niet van wind leven - temeer daar de Vlaamse overheid ons nog steeds geen enkele frank subsidie toekent. We doen het heel zuinig, dank zij een aantal gemotiveerde vrijwilligers.

Daarom :

Uw steun is hard nodig. Het bescheiden lidgeld dat we jaarlijks vragen (en waar de prijs van het [Vlaams-Nederlandse tijdschrift "Erfgoed van Industrie en Techniek"](#) inbegrepen is) is onontbeerlijk om onze werking mogelijk te maken.

Alle gegevens over het jaarlijks lidgeld vindt U op: <http://www.vvia.be/lidworden.htm>

Indien U het speciale vlasnummer van het tijdschrift 'Erfgoed van Industrie en Techniek' nog niet ontving, dan betekent zulks dat U Uw lidgeld voor 2008 nog niet gestort hebt: [doe het dan NU](#)

Met héél véél dank.

Indien U deze nieuwsbrief niet meer wenst te ontvangen, dan zendt U gewoon een e-mail met in het onderwerpvenster "VVIA NOMAIL" aan vvia@vvia.be

Personen die deze nieuwsbrief ontvangen en nog niet geabonneerd zijn, kunnen zich gratis opgeven voor regelmatige toezending door aan hetzelfde adres een e-mail zenden met in het onderwerpvenster "VVIA MAIL" en in het berichtenvenster hun naam en adresgegevens.
